

INFORMARE PRIVIND ACTIVITATEA GĂRZII NAȚIONALE DE MEDIU – SERVICIUL COMISARIATUL JUDEȚEAN GORJ ÎN DOMENIUL APLICĂRII POLITICILOR ÎN DOMENIUL GESTIONĂRII DEȘEURILOR ȘI CONSERVĂRII BIODIVERSITĂȚII

Garda Națională de Mediu este un corp specializat de inspecție și control în domeniul protecției mediului, în subordinea Ministerului Mediului, organizată la nivel de teritoriu în comisariate județene fără personalitate juridică.

În conformitate cu HG 1005/2012 privind organizarea și funcționarea Gărzii Naționale de Mediu, GNM are atribuții în aplicarea politicii Guvernului în materia prevenirii, constatării și sancționării încălcării prevederilor legale privind protecția mediului, inclusiv a nerespectării reglementărilor prevăzute în legile specifice domeniului controlului poluării industriale și managementului riscului, substanțelor și preparatelor periculoase, biodiversității și ariilor naturale protejate, fondului de mediu și altor domenii prevăzute de legislația specifică în vigoare.

În domeniul **gestionării deșeurilor**, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a condamnat România pentru că nu s-a conformat obligației de a lua toate măsurile necesare închiderii cât mai rapid posibil a unui număr de 68 de depozite de deșeuri, în conformitate cu Directiva 1999/31/CE din 26 aprilie 1999 privind depozitele de deșeuri. România a înregistrat cea mai mare rată de depozitare a deșeurilor din tot blocul comunitar, mai exact 72%, cu mult peste media UE de 25,6%.

În acord cu cerințele UE a apărut OUG 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, a Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu

România, potrivit angajamentelor luate în fața Comisiei Europene, trebuie să întreprindă toate măsurile necesare implementării unor instrumente economice. Instrumentele economice care trebuie implementate sunt: "plătește pentru cât arunci", "răspunderea extinsă a producătorului" și "taxa la depozitare".

Pentru a pune în aplicare instrumentele economice "plătește pentru cât arunci" și "răspunderea extinsă a producătorului" a fost necesară modificarea și completarea legislației

în domeniu, astfel încât să fie stabilite clar responsabilitățile și obligațiile tuturor actorilor implicați, ținând cont inclusiv de modificările aduse prin promovarea pachetului economiei circulare. Pe de altă parte, luând în considerare abordarea la nivelul Comisiei Europene care se reflectă în pachetul economiei circulare în locul taxei la depozitare s-a instituit "contribuția pentru economia circulară".

În acest sens, Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Gorj a realizat un control tematic la toate unitățile administrative ale județului Gorj prin care s-au stabilit ample programe de măsuri în scopul implementării prevederilor acestui act normativ – OUG 74/2018.

Astfel, conform Ordonanței de Urgență nr. 74/2018, autoritățile administrației publice locale, au obligația să asigure colectarea separată pentru minimum patru fracții: hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale și să atingă un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din cantitatea totală de deșeuri municipale generată până la 31 decembrie 2020.

Au fost dispuse ample programe de măsuri prin care contractele de delegare a serviciilor de salubritate au fost revizuite incluzându-se indicatori de performanță și penalități pentru activitățile serviciului de salubritate, precum și obligativitatea colectării separate a deșeurilor reciclabile. În condițiile în care îmbunătățirea sistemului de colectare separată trebuie realizată pe perioada de derulare a contractului, tariful de salubritate aplicat populației se va putea modifica.

Autoritățile administrației publice locale au avut obligația să implementeze începând cu data de 1 ianuarie 2019, instrumentul economic „Plătești pentru cât arunci”. În vederea conștientizării și stimulării populației pentru a colecta separat o cantitate cât mai ridicată de deșeuri, prin controalele efectuate, GNM - Comisariatul Județean Gorj a recomandat ca populația să plătească numai pentru ridicarea de către operator a deșeurilor reziduale colectate separate, nu și pentru ridicarea deșeurilor reciclabile.

S-a adus la cunoștința autorităților administrației publice locale ale UAT-urilor că începând cu data de 1 ianuarie 2019, producătorii de ambalaje au obligația să acopere costurile nete de gestionare a deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale. Pentru deșeurile de ambalaje de la populație, autoritățile administrației publice locale ale UAT-urilor vor încheia contracte, parteneriate sau alte forme de colaborare cu organizațiile de transfer de responsabilitate (OTR), în baza cărora vor avea dreptul de a solicita acestora acoperirea costurilor de gestionare a acestei categorii de deșeuri.

Potrivit OUG 74/2018, începând cu 1 ianuarie 2019, fiecare UAT trebuie să aibă încheiat un contract/parteneriat sau altă formă de colaborare cu o organizație de transfer de responsabilitate pentru deșeurile de ambalaje. De asemenea, autoritățile administrației publice locale ale UAT-urilor, au obligația să includă, începând cu data de 1 ianuarie 2019, în tarifele pentru gestionarea deșeurilor reciclabile și a deșeurilor reziduale „Contribuția pentru Economia Circulară“. Conform anexei nr. 5 a OUG nr. 74/2018, valoarea contribuției pentru economia circulară pentru deșeurile municipale destinate a fi eliminate prin depozitare este de 30 de lei/tonă începând cu 2019 și de 80 lei/tonă începând cu 2020.

Rezultatele controlului tematic efectuat de Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Gorj la nivelul județului Gorj, au scos în evidență și anumite neconformități grave la legislația privind gestionarea deșeurilor municipale. Dintre acestea se amintește cazul localității Aninoasa, care în mod sistematic a refuzat să încheie contracte de prestării servicii de salubritate cu un operator de salubritate autorizat. Unitatea Administrativ Teritorială Aninoasa a fost sancționată în acest caz conform legislației în vigoare fiind monitorizată în continuare pentru ducerea la îndeplinire a programului de măsuri stabilit.

Deficiențe în respectarea legislației de mediu în domeniul gestionării deșeurilor au fost constatate și în cazul localităților :Motru, Novaci , Padeș, Albeni unde, de asemenea, au fost aplicate sancțiuni contravenționale. În total, au fost aplicate cu ocazia acestui control tematic, pentru nerespectarea legislației privind gestionare deșeurilor, un număr de 5 sancțiuni contravenționale în valoare de 75 000 lei.

Pentru nerespectarea obligațiilor privind reducerea cantităților de deșeurii municipale de la an la an și atingerea țintelor anuale de reciclare, mai multe unități administrativ teritoriale nu și-au achitat obligațiile financiare la Administrația Fondului de Mediu, motiv pentru care și în aceste cazuri au fost aplicate sancțiuni contravenționale în valoare de 4 000 lei.

Deficiențe majore în gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea proprie au fost constatate și la anumite societăți verificate în primul semestru al anului 2019. Au fost sancționate în acest caz un număr de 5 societăți comerciale cu amenzi în valoare de 55 500 lei. Dintre acestea celele mai grave deficiențe s-au constatat la o societate comercială de pe raza localității Bălești, care și-a creat stocuri mari de deșeurii, peste capacitatea autorizată, în vederea reciclării, În acest caz, comisarii Gărzii de Mediu împreună cu reprezentanții Inspectoratului pentru Situații de Urgență au procedat la identificarea riscurilor apariției unor incendii, dispunând măsuri în consecință .

Activitatea comisarilor de mediu a fost dirijată în mare măsură și în direcția celor care abandonează deșeurii în special de-a lungul căilor de comunicație, dar și pe alte terenuri în special neproductive. S-au efectuat patrulări mai ales în perioade cu afluență turistică ridicată

și împreună cu reprezentanții Secției de Drumuri Naționale Tg.Jiu s-a reușit în anumite cazuri depistarea celor care au săvârșit astfel de fapte fiind dispuse măsurile prevăzute de lege.

Din păcate în multe astfel de situații nu am reușit să depistăm pe cei care abandonează deșeuri, drept pentru care în conformitate cu legislația actuală obligația de a salubritza terenul a revenit proprietarilor de teren. În situația în care nici proprietarii de teren nu sunt identificați în timp util, s-a cerut unităților administrativ teritoriale să intervină și să salubritzeze terenul.

Constatăm, de asemenea, ineficiența Administrației Municipiului Tg. Jiu, în combaterea fenomenului abandonării deșeurilor din construcții, în zonele de centură ale orașului, în special în zona CET. GNM – Comisariatul Județean Gorj s-a autosesizat ori de câte ori a fost nevoie, a intervenit și a stabilit programe de măsuri de salubritzare, iar în anumite situații, sprijiniți și de Poliția Locala a Municipiului Tg. Jiu, s- a reușit identificarea și sancționarea celor care au abandonat deșeuri.

Un aspect deosebit care se înregistrează la nivelul județului Gorj este cel al prezenței în cantități semnificative al deșeurilor de natură textilă rezultate din activitatea de comerț cu articole textile second-hand. Dacă în cazul târgurilor organizate în anumite zile din săptămână la nivelul Municipiului Tg. Jiu se asigură o colectare a acestor tipuri de deșeuri, în zonele de domiciliu al cetățenilor de etnie romă se constată cantități importante de deșeuri de natură textilă abandonate.

La nivelul județului Gorj nu există generatori importanți de deșeuri periculoase care să amenințe factorii de mediu, cele mai importante fiind deșeurile medicale rezultate din activitatea medicală, în special în cadrul spitalelor. Periodic, atât Comisariatul Județean Gorj al Gărzii Naționale de Mediu, dar și Direcția de Sănătate Publică Gorj, uneori prin controale tematice comune, desfășoară activități specifice de control și monitorizare a deșeurilor periculoase, în special al celor de natură infecțioasă. Grație acestor verificări, la nivelul județului Gorj nu au fost semnalate cazuri de abandonări de deșeuri medicale, acestea având o procedură bine stabilită de eliminare prin firme autorizate în afara județului Gorj.

Precizăm de asemenea, că în ultimii ani nu s-au înregistrat la nivelul județului Gorj importuri de deșeuri în vederea coprocesării acestora în procese de producție. Există unități de producție din alte județe, mai ales în domeniul fabricării cimentului, unde deșeurile municipale se folosesc ca și combustibil secundar în procesele de ardere: (HOLCIM (ROMANIA) SA CIMENT CAMPULUNG, CARPATCEMENT HOLDING SA BUCURESTI. LAFARGE CIMENT (ROMANIA) S.A. BUCURESTI ...etc)

În domeniul controlului biodiversității și al ariilor naturale protejate Garda Nationala de Mediu exercită următoarele activități :

- a) verifică respectarea regimului de administrare a rețelei naționale de arii naturale protejate, precum și a prevederilor din regulamentele și planurile de management ale acestora;
- b) controlează respectarea prevederilor legislației specifice privind ariile naturale protejate, parcurile și rezervațiile naturale, organizând acțiuni comune împreună cu reprezentanții acestora în vederea protejării habitatelor naturale;
- c) controlează modul de respectare a legislației privind ariile naturale protejate, siturile Natura 2000, conservarea habitatelor naturale, a florei, faunei sălbatice și acvaculturii;
- d) asigură controlul și inspecția activităților care implică organisme vii modificate genetic, obținute prin tehnicile biotehnologiei moderne, respectiv: utilizarea în condiții de izolare a microorganismelor modificate genetic, introducerea deliberată în mediu și pe piață a organismelor vii modificate genetic, importul și exportul organismelor vii/microorganismelor modificate genetic, precum și activitățile de testare, cultivare, comercializare, transport, import-export, depozitare de plante superioare modificate genetic;
- e) controlează autorizațiile și modul de desfășurare a activității de pescuit și de protecție a fondului piscicol din apele naturale ce aparțin domeniului public;
- f) verifică respectarea de către cultivatorii de plante superioare modificate genetic a prevederilor din autorizațiile obținute și a cerințelor legale privind înregistrarea activităților la direcțiile agricole, trasabilitatea și etichetarea organismelor modificate genetic;
- g) controlează respectarea reglementărilor privind importul/exportul de plante și animale din flora și fauna sălbatică;
- h) controlează respectarea măsurilor de conservare, cu scopul menținerii sau refacerii ecologice a suprafețelor terestre și acvatice aflate într-o arie naturală protejată;
- i) controlează activitățile de recoltare, capturare și/sau de achiziție și comercializare pe piața internă a plantelor și animalelor din flora și fauna sălbatică, terestră și acvatică, sau a unor părți ori produse ale acestora, în stare vie, proaspătă ori semiprelucrată;
- j) controlează legalitatea deținerii în captivitate a animalelor sălbatice de către persoane fizice sau juridice, precum și condițiile de viață asigurate acestora;
- k) controlează modul de valorificare a resurselor biologice de floră și faună sălbatică, a fondului piscicol din apele naturale și a animalelor sălbatice de interes vânătorească;
- l) controlează respectarea măsurilor de prevenire și combatere a unor acțiuni de distrugere a habitatelor naturale prin arderea miriștilor, stufului sau vegetației forestiere, prin desecări sau devieri ale cursurilor de apă ori activități de turism necontrolat și neorganizat, acțiuni care au ca efect distrugerea condițiilor de conservare a florei și faunei sălbatice;

- m) controlează respectarea prevederilor legale privind gestionarea, depozitarea și valorificarea deșeurilor provenite din prelucrarea materialului lemnos;
- n) controlează respectarea măsurilor de menținere și ameliorare a fondului peisagistic natural și antropic în elaborarea planurilor de urbanism și amenajare a teritoriului;
- o) exercită controlul privind modul de administrare a substanțelor toxice dăunătoare florei, faunei și sectorului piscicol, precum și modul de recoltare a plantelor din sectorul agricol;
- p) colaborează, în baza protocoalelor încheiate cu autoritățile din domeniu, la acțiunile de verificare a stării de fapt a vegetației și faunei sălbatice de interes național;
- q) controlează respectarea obligațiilor ce le revin proprietarilor și deținătorilor de terenuri, cu/sau fără titlu, de a proteja flora și fauna sălbatică existente pe acestea, în scopul menținerii echilibrului ecologic și conservării biodiversității;
- r) menține legătura permanent cu fundațiile care au ca obiect de activitate ocrotirea florei și faunei sălbatice.

În acest sens Comisariatul Județean Gorj al Gărzii Naționale de Mediu a efectuat în primul semestru al anului 2019 un număr de 39 controale dintre care 31 inspecții planificate și 8 inspecții neplanificate. Au fost aplicate pentru neconformitățile constatate în domeniul conservării biodiversității, un număr de 3 sancțiuni contravenționale în valoare de 22 500 lei.

Cu deosebită considerație,

Gheorghe Sanda